

Wyrok z dnia 15 grudnia 1997 r.

II UKN 417/97

Nie korzysta z uprawnienia do emerytury przy niższym wieku emerytalnym, pracownik, który nie udowodnił, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Przewodniczący SSN: Teresa Romer (sprawozdawca), Sędziowie SN: Maria Mańkowska, Jadwiga Skibińska-Adamowicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 1997 r. sprawy z wniosku Józefa G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w J. o emeryturę, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 28 maja 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Józef G. odwołał się od decyzji ZUS Oddziału w J. do Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie. W odwołaniu zakwestionował odmowę przyznania mu prawa do emerytury w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent... (Dz. U. Nr 8, poz. 43). W uzasadnieniu odwołania podał, że ukończył 60 lat i przepracował 25 lat, z tego 18 jako spawacz, a więc w szczególnych warunkach.

Sąd Wojewódzki wyrokiem z dnia 29 lipca 1996 r. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że wnioskodawca ma prawo do emerytury po uwzględnieniu pracy w szczególnych warunkach od 20 lipca 1970 r. do 10 stycznia 1988 r. W uzasadnieniu Sąd

Wojewódzki przyznał, że w angażach, które otrzymywał wnioskodawca nie wymieniono prac spawalniczych. Na podstawie zeznań świadków Sąd ustalił, że wnioskodawca faktycznie pracował jako spawacz. Prace te wykonywał w pełnym wymiarze czasu. Jest to zatrudnienie wymienione w wykazie A działu XIV pkt. 12 wspomnianego rozporządzenia Rady Ministrów.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 4 października 1996 r. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że dowody, na których oparł się Sąd I instancji, nie są wystarczające do ustalenia, że wnioskodawca w spornym okresie jako pracownik Zakładu Opieki Zdrowotnej w J. wykonywał pracę spawacza w warunkach, o jakich mowa w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., tj. stale i w pełnym wymiarze czasu.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Wojewódzki uzupełnił postępowanie dowodowe oraz ponownie zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury przy uwzględnieniu pracy w szczególnych warunkach od 20 lipca 1970 r. do 10 stycznia 1988 r.

W uzasadnieniu Sąd ten ustalił, że wnioskodawca pracował w Zespole Opieki Zdrowotnej w J. na różnych stanowiskach - jako ślusarz i jako kwalifikowany rzemieślnik. W 1970 r. został przez pracodawcę skierowany na kurs spawalniczy, który ukończył. Od tego czasu wykonywał prace spawalnicze na terenie szpitala oraz przychodni. Sąd przyznał, że wnioskodawca nie był formalnie zatrudniony jako spawacz. Powstał zamiar, aby angaż wnioskodawcy jako ślusarza - konserwatora zmienić na ślusarza-spawacza. Zamiaru jednak nie zrealizowano. Na podstawie zeznań świadków Sąd ustalił, że od chwili ukończenia kursu wnioskodawca wykonywał „tylko prace spawalnicze z przerwami na prace o innym charakterze, zlecone przez przełożonych”.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, po rozpoznaniu apelacji organu rentowego od tego wyroku, wyrok zmienił i odwołanie wnioskodawcy od decyzji ZUS oddalił.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podał, że apelacja jest uzasadniona. Wnioskodawca liczy obecnie 63 lata. Pracę w szczególnym charakterze - pracę spawacza starał się udowodniać zeznaniami świadków, gdyż nigdy nie był formalnie zatrudniony jako spawacz. Nie negując faktu, że wnioskodawca wykonywał u pracodawcy wszystkie prace spawalnicze, Sąd Apelacyjny uznał, że ich rodzaj i rozmiar nie wymagał pracy w pełnym wymiarze godzin, tj. 8 godzin dziennie. Były to prace wykony-

wane „w miarę potrzeb”. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę na to, że brak w obowiązującym w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w J. taryfikatorze stanowiska spawacza potwierdza, iż nie było ono w tym zakładzie potrzebne. Konsekwencją był brak potrzeby zatrudniania pracownika jedynie jako spawacza w pełnym wymiarze czasu.

W kasacji pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie prawa materialnego, nie podając, jaki konkretnie przepis prawa materialnego został naruszony. Wnoszący kasację powoływał się na pkt. 12 wykazu „A” działu XIV rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent. W kasacji podjęto polemikę ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego co do braku podstaw do uznania, że wnioskodawca faktycznie wykonywał pracę spawacza. Wnoszący kasację nie negował, że oprócz pracy spawacza wykonywał doraźnie inne prace, nie związane ze spawaniem. Wniosek kasacji sprowadzał się do zmiany zaskarżonego wyroku i przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Z materiału dowodowego, na którym oparł swe ustalenia Sąd Apelacyjny i który jest w zasadzie bezsporny, wynika, że wnioskodawca nigdy nie był formalnie zatrudniony jako spawacz. Tego rodzaju pracy nie potwierdził pracodawca w świadectwie pracy. Wnioskodawca pracował jako mistrz-ślusarz budowlany i naprawy maszyn. Równocześnie z bezspornych okoliczności sprawy wynika, że wnioskodawca po odbyciu kursu spawania w 1970 r., wykonywał na rzecz pracodawcy, w miarę potrzeby, prace spawalnicze. Obowiązki jego obejmowały oprócz tych prac szereg innych czynności.

Zarówno Sąd Wojewódzki, jak i wnoszący kasację przeszli do porządku dziennego nad jednoznaczną treścią § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego [...] dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Przepis ten stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń [...] na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku. Poza sporem pozostaje, że wnioskodawca nigdy nie był zatrudniony na stanowisku spawacza oraz że prac spawalniczych nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu.

W tych okolicznościach wyrok Sądu Apelacyjnego zapadł, wbrew zarzutom kasacji, bez naruszenia przepisów prawa materialnego.

Kierując się powyższymi względami Sąd Najwyższy na mocy art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji.

=====